

Datum: 14.07.2026

Medij: Ilustrovaná politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: Zoran Vlašković

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Naslov: ŠINE KOJE NE VODE NIKUDA

Napomena:

Površina: 1225

Strana: 14,15

ИЛУСТРОВАНА НА КиМ

Већ шест година не чује се писак локомотиве

Оба колосека која воде за железничке станице у Косовској Митровици зарасла су у коров

ШИНЕ КОЈЕ НЕ ВОДЕ НИКУДА

Још пре 152 године успостављен је железнички саобраћај на линији Солун-Скопље-Косовска Митровица, а 1931. пуштена је у рад и линија Краљево-Рашка-Косовска Митровица. Данас, међутим, ниједан воз више не саобраћа, ни са југа, ни са севера, до подељеног града на Ибру

Текст и фотографије
Зоран Влашковић

Челичне железничке шине и даље стоје за оба правца, од Косовске Митровице – према Скопљу и према Београду, но, возова нема, оних путничких, пословних, брзих ни теретних. Поодавно се не чује ни писак локомотива ни 'музика' челичних точкова. Пруга је према северу, од Митровице ка Рашки, урасла у коров и шибље док се онај правац према југу, Косову Пољу, потпуно реновира и радови се приводе крају.

Изградња прве пруге у региону започета је 9. фебруара 1871. године

у Солуну, на траси Солун-Скопље-Митровица. Радови су трајали 18 месеци за првих 100 км, а цела траса, тада до турско-српске границе, Косовске Митровице, завршена је 29. децембра 1874. Пруга је била дуга 350 км, са 21 железничком станицом и 92 стражарске кућице.

Железничка станица у Митровици настала је у овом периоду као део велике инфраструктурне мреже која је повезивала Солун са Београдом и Бечом. У време Југославије железничка пруга је била важна за транспорт руда и индустријских производа из Трепче.

Воз из Београда није стигао у Митровицу

Воз који је 14. јануара 2017, после 18 година, кренуо из Београда за Косовску Митровицу, заустављен је истог дана поподне у Рашки, на последњој станици пре административне линије са Косовом и Метохијом. Након демонстрације силе и претњи из Приштине да ће пруга бити минирања, на делу територије КиМ, и да ће машиновођа и путници бити похапшени, одлучено је да се воз са станице у Рашки врати за Београд. Тада је више од 50 специјалаца косовске полиције под пуном ратном опремом запосело пругу са косовске стране код Јариња. Овај „руски воз“ никада није ушао на Косово и Метохију.

Радови на прузи Косово Поље-Косовска Митровица југ требало би да буду завршени до септембра

Datum: 14.07.2026

Medij: Ilustrovana politika

Rubrika: Bez naslova

Author: Zoran Vlašković

Theme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Napomena:

Površina: 1225

Naslov: ŠINE KOJE NE VODE NIKUDA

Strana: 14,15

Требало је да прође још 57 година до пуштања нове пруге и успостављања железничког саобраћаја на линији Краљево-Рашка-Косовска Митровица. Изградња ове пруге почела је 1927. да би етапа од Крагујевца до Краљева прорадила 1929. а од Краљева до Косовске Митровице 1931. године. Ова пруга, Крагујевац-Краљево-Рашка-Косовска Митровица, дугачка је 185,6 км, на њој има 23 тунела укупне дужине 11.225 м и 31 челични мост укупне дужине 1.943 м. Био је то један изузетан и велики градитељски подухват.

Пруга Краљево-Рашка трасирана је још 1913. а већ следеће године се започело са градњом која је због рата прекинута. Тек је крајем 1925. узета поново у рад јер је била доста тешка и скупа. Дугачка 68 километара, скоро целом дужином се пробија кроз тесну Ибарску клисуру, са 14 тунела од око 7.000 метара, 17 гвоздених мостова и око 16.000 метара потпорних и обложних зидова. Завршена је и предата у саобраћај 7. августа 1931.

Дуго после 1999. године није по-

ЕУ финансира реконструкцију

Европска унија у сарадњи са Европском банком за обнову и развој донирала је Косову 17,6 милиона евра за реконструкцију железничке пруге на релацији Косово Поље-Северна Митровица. У Косову Пољу. 19. децембра 2022. почели су радови на обнављању и модернизацији 34 километра ове железничке пруге. Радови се приближавају крају и до септембра ове године пруга од Скопља до Косовске Митровице-Југ биће пуштена у саобраћај. Возови ће саобраћати на њој брзинама од 80 до 120 км на сат. Железничка рута 10, која иде од Северне Македоније до Србије дуга је 256 километара, од којих је 148 на Косову и Метохији. Након реконструкције деонице железничке пруге од Косова Поља до Митровице, требало би да уследи и реконструкција пруге од Митровице до Лешка.

Овај надвожњак код Лозишта, десет километара од Митровице, минира је 2002. а потом и 2003. године

Минирање моста

После 1999. године албански терористи су два пута минирали железнички мост у Лозишту код Бањске, десет километара северно од Звечана. Оба пута је дуже била обустављена железничка линија Краљево-Косовска Митровица.

Прво минирање надвожњака Лозиште било је 22. марта 2002. године а друго се догодило 12. априла 2003. За оба терористичка акта одговорност је преузела Албанска национална армија – АНА, коју је тадашњи шеф Унмика на Косову и Метохији Михаил Штајнер, 17. априла 2003. прогласио терористичком организацијом.

У минирању надвожњака тада су погинула, због нестручног руковања експлозивом, и два Албанца из редовног састава тадашњег Косовског заштитног корпуса, Ислам Бериша и Хамзи Бехрамиј. Кфор је тада званично саопштио да је у минирању надвожњака коришћено 40 килограма експлозива!

Непознати нападачи дигли су у ваздух, 8. децембра 2006, у 17.30, шине на железничкој прузи Звечан-Косовска Митровица-Косово Поље код села Мијалић, у општини Вучитрн, само неколико минута пре него што је том деоницом требало да прође воз којим се превозе Срби из села Прилужје и Плементина до Косовске Митровице чиме је избегнута већа трагедија.

Портпарол Косовске полицијске службе, Ветон Ђлшани, рекао је да нема повређених и да су припадници регионалне јединице за истраге из Косовске Митровице, заједно са окружним јавним тужиоцем, одмах изашли на место експлозије како би обавили увиђај.

Железничком линијом од Звечана према Косову Пољу углавном се превозе Срби са Косова и Метохије, саопштио је тада Прес-центар Координационог центра за Косово и Метохију.

Воз у коме се, како се наводи у саопштењу, налазило неколико десетина Срба, заустављен је после експлозије у Вучитрну, одакле су се путници до Прилужја и Плементине одвезли аутобусима.

стојала ниједна железничка линија која спаја централну Србију са Косметом. Због оштећења пруге и железничких мостова возови нису саобраћали. Тек почетком 2006. успостављена је прва линија на релацији Краљево-Звечан, док је воз Краљево-Косовска Митровица почео да саобраћа редовно од 25. октобра 2013. године када је отворена железничка станица Косовска Митровица-Север на перону Ремонтног завода који је пре рата служио за теретни железнички саобраћај.

Међутим, железнички саобраћај из централне Србије ка Косову фактички је престао почетком пандемије корона вируса марта 2020.

године. И од тада нема никаквих возова од Косовске Митровице према Рашки и обрнуто.

На другој страни саобраћали су возови од Косова Поља до железничке станице у јужном делу Косовске Митровице под контролом Унмика и обезбеђењем Кфора све док крајем 2006. године није минирања пруга код Мијалића, општина Вучитрн. А 28. маја 2026, приштинске власти преузеле су железничке станице, уз асистенцију косовске полиције, у Звечану, Сочаници, Лепосавићу и Лешку, уклониле ћириличне табле и поставиле нове на латиници, са албанским као првим језиком, уз косовску заставу. ■

